

Előfizetési díj.

Vidékre postán vagy helyben hazhoz hordva

Egész évi	16 frt.
Félévre	8 „
Negyedére	4 „
Egy hó helyben	1 frt 50 kr.

gyes szám ára 7 kr.

Megjelenik minnap, az ünnepeket követő napok kivételével.

Szerkesztői szállítás:

Főter 4-ik szám havá a lap szellemi részét illető közlemények czimzandók.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

AZ ÉRTÉKESBB CIKKEK DÍJZATNAK.

Kéziratok nem adnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein Janos könyvkereskedése, hová az előfizetése és hirdetések küldendők.

Hirdetési díjak

Hatszor hasábozott garmond sor vagy annak tere 6 kr. Belyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezmény is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelik Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus den Wollzeile 36.) Haasensteint et Vogler (Wallfischgasse 10.) Rnd. Mosse Publicistische Bureau Budapestben Haasensteint és Vogler hirdetés közv. irodája. Weiss Mór hirdetések felvételi irod. Bécsben Wallzeile 18. és Budapest szervitater 6. sz.

Nyitási cikkek

garmond sora után 25 kr. fizetendő.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„KELET”

politikai s közgazdasági napilap

hatodik évfolyama negyedik évfolyamára

és a „SPORT” című szaklap első évi folyamára.

A „KELET” és a „SPORT” előfizetési ára együtt:

Egész évi 16 frt. Félévre 8 frt. Negyedévre 4 frt. Egy hóra 1 frt 50 kr. Egyes szám ára 7 krajczár.

A „SPORT” előfizetési ára külön: Egész évi 4 frt. Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt. Egyes szám ára 10 kr.

A megrendelések legzélszerűbben postai utalvánnyal a „Kelet”-re Stein Janos könyvkereskedésébe, a „Sport”-ra Békésy Károlyhoz (Főter 4. sz.) küldendők.

Nyolc egyszerre beküldött előfizetés után tisztelt példánnyal szolgálunk.

„Destptarea” si „Gazeta Transylvaniei”

(Magyarul Az „Ébredés” és az „Erdélyi hírlap.”)

Soha yukas zsák illőbb fölött nem talált, mint a kolozsvári conservatív „Ébredés” a briszi „Gazeta Transylvaniei”-ben.

Ez ubbi lap tudvalevőleg az erdélyi román asszisztáknak, az unió és magyar alkotmány nyílt tagadóinak, a bécsi kamarilla használt vak eszközeinek, az erdélyrészi havasok véres emlékü királyainak, az Antyék és a vele rokon fajzatnak egész szintességgel bevalott közönség ki hitt volna? e mákvirág legújabb számában iron fogja az „Ébredés”-t, a lelkesültség meleg hangján felmagasztalva collegáját, bemutatja a dácoromán tábornak s nagyobb hatás kedvéért a nagy közönség elő baráti pusztát ad esőkos pajtásának.

Hogyanonban ne látszassunk a levegőből búzolni, ime szó szerint idézzük a „Gazeta Transylvaniei” hozzánk ma reggel érkezett számából a következő részleteket:

„A hleten történeted eseményekkel szemben — mond a nevezett lap — hazánkban is oly dolgok történnek, melyeket elhallgatni jobb lenne hibánál. Midőn a magyar képviselőház és kormány egész ere-

jével azon működik, hogy Erdély államának utolsó emlékeztető jeleit is eltörölje, épen úgy mint Oroszország Lengyelországban, akkor a mi historiai aristocratiánk, tehát e nagy fejedelemség legregibb és legtiszteltebb családai nem tudván tovább tűrni a 9 év óta az alkotmány formájában levő despotismusnak folytatását, erélylyel, tekintélylyel, tudománygyal lépnek fel ezek ellen.

Beszéljünk nyiltabban. Két éve, hogy pár erdélyi aristocrata br. Bánffival élükön, a magyar lapokban felszólaltak a kormány visszaélései, főleg pedig boszantásai ellen, melyeknek magok az erdélyi aristokraták is ki voltak téve. Kevés kell ahhoz, hogy úgy tekintessünk, mint koldusok” írta akkor br. Bánffy. E nyilatkozatot, mágnásaink nemes bűnbánását akkor nem közölték, most üdvözljük, hogy megértették és szüleik doctrináját 1690—1700-ból, midőn Cseri Mihály, Arvinczi és többen mások azt mondták: Órizzék jeteke a magyaroktól, kik tölszár-mazott minden rosz.

Ez a mi elvünk is, ezt tanusítja a legszomorubb tapasztalás folytán történelmünk száz lapja. Ma a nemes lovagok előállanak, hogy *expialjak* a multban elkövetett hibáikat s átadják az országot lakosainak, s ki hinnie? épen a mi 9 évi állásponunkt nyer igazolást. Az erdélyi patriciusok két évi hosszas és érett megfontolás után elhatározták, hogy a küzdőterre lépnek, megmentendők az országot a végképeni pusztulástól s Kolozsvárt „Ébredés” czim alatt egy lapot indítottak. E lap programja egy válságos pronunciamiento (talán a balászfalvi) arról, hogy mi történt 9 év óta Erdélyben. E programot az alapítók megbízásából alkírták (itt következnek az aláírások) huszan, mind a husz gróf, báró „si gavaleri”.Igaz, hogy midőn a mi gavalerraink védelmükbe veszik az erdélyi érdekeket, csak a magyar nemzetről beszélnek, a nélkül, hogy megmondanák, hogy értelmezik ezt. Értelmezzék azonban a mágnások úgy, a mint akarják, elég, ha constatáljuk, hogy a nemes gavalérok a helyzetet s az egész jelenlegi állapotot úgy írják le, hogy úgy tetszik nekünk, *mintha a románok dictáltak volna*. Ezután a „Gazeta” egész terjedelmében ismerteti az „Ébredés” programját s cikke végén tudtul adja, hogy a conservatív politikának ez új közönsége az ók „legnagyobb figyelmükre érdemes” s azért közelebből visszatér e tárgyra.

Tehát az „Ébredés” programja annyira szívók szerint szól az erdélyrészi

passivistáknak, „mintha maguk dictáltak volna.” No lám, a rokon lelkek, hogy felfedezik egymást! E jó románoknak nines egyéb keserűségük, mint hogy az unio fenáll, e miatt nem is tennék be lábaikat a magyar parlamentbe, természetesen tehát, hogy kezét nyujtanak azon „bűnbánó nemes mágnásoknak”, kik ugyan nem épen oly őszinték, mint a passivisták, de azért szívók fenekén, mint a hogy azt a brissoi lap éles szemmel felfedezte, rokon érzelmeiket táplálnak az elmúlt idők bukott embereivel.

Egyik multkori cikkünkben felsoroltuk azon elégtelen elemeket, melyekre az „Ébredés” számíthat, de megfeledeztünk róla, hogy az erdélyi részeken olyan politikuskok is vannak, kik alkotmányos életünk ellen áskálnak. Ime most ők ajánlották fel pártfogásukat az új lapnak. Mi tehát ünnepélyesen vissza is vonjuk azon állításunkat, hogy a conservativoknak ne volna kész pártjuk az erdélyi részeken. Most látjuk, hogy van. Éljenek együtt boldogul! Azokra a választókra, a kik az Axentyekre adták szavazataikat, számíthatnak a bűnbánó mágnások is és így el lesz érve az „Ébredés” czélja.

Justus.

— A képviselőház pénzügyi bizottsága okt. 18-iki ülésében részletes tárgyalás alá vette az igazságügyi tárca költségvetését.

Mielőtt ez megkezdett volna, gr. Zichy Nándor felvilágosításokat kíván a pénzügyminiszterrel az iránt, hogy a 150 millió kölcsön miként használtatott fel; továbbá a legutóbbi kölcsön s az abban fenntartott optió s a tartalék-alap ügye, s a folyó év első három évfolyamának pénztári kezelési eredményei tárgyában.

A bizottság közlendőnek határozta e kérdést a pénzügyminiszterrel a végett, hogy a kívánt felvilágosításokat, tárcája költségvetés tárgyalás alá vételével terjeszse elő.

Tárgyalás alá vétetvén az igazságügyminiszteri tárca költségvetése.

A központi kiadásoknál „személyes járandóságok” czimén a miniszter egy új miniszteri tanácsosi állomás számára 4600 forint többletet irányoz elő.

Horváth Lajos előadó a miniszteri indoklásban nem látja ezt eléggé motiváltnak s az indokok részletes előadására kéri fel a minisztert.

Perczel igazságügyminiszter hivatkoz arra, hogy a miniszteriumának személyzete a legkisebb, dacára, hogy ügyforgalom tekintetében a miniszteri ümök közt a harmadik helyen áll. A miniszteriumban 3 ügy-osztály van, s azokat nem lehet czélszerűen kettőre redukálni; azt pedig a szolgálat érdeke megkívánja, hogy mindenik osztály élön egy tekintélyes államhivatalnok álljon. A kért állás nem okoz tényleg költség-többletet, mert a központi dologi kiadásoknál még nagyobb összeg lesz megtakarítva.

Hegedűs nem szavaz ez állás rendszeresítésére, mert a centralisatio előmozdítását látja benne, ellenére a pénzügyi bizottság által kijelölt iránynak.

Simonyi Ernő még a most kért miniszteri tanácsos nélkül is igen nagyra tartja a miniszterium létszámát. A 3 osztály előre elég az államtitkár s két min. tanácsos. Az új állás nem indokolt, s igen rosz példát is szolgáltatna. — Lukács színtén nem szavazza meg a kívánt miniszteri tanácsosi állást. — Pulszky az igazságügyi administrativ centralisatiót tulhajtónak tartja, s az állást melőzendőnek véli. — Móricz ehelyen nem tartja czélszerűnek a gazdálkodást, s megzavazza a miniszter kívánságát.

Szontagh arról lévén meggyőződve, hogy az illető hivatalnokok sokkal többet dolgozhatnak, mint a mennyit dolgoznak, ez állást megtakarítónak tartja. — Szapáry Gy. gr. az ország jelen pénzügyi helyzetében nem szavazza meg az állást. — Zsedényi hangsúlyozza, hogy 1876-diki előirányzatában maga a miniszter feleslegesnek mondta ez állást.

A bizottság Moritz Pál kivételével egyhangulag — törli a kívánt miniszter-tanácsosi állást.

A központi dologi kiadásoknál Simonyi, Helfy és Zichy N. sürgetik, hogy a bíróságok irodáskészlete hazai gyárakból szerzesse be. — Perczel és Zsedényi miniszterek azon kijelentésre, hogy a kormány ez ügyre figyelmet fordít s a szükségletet már is lehetőleg hazai gyárakból állítja elő, az előirányzat megszünteték.

A bizottságoknál Zsedényi sürgeti a tanácsjegyzői s fogalmazói állomások megszüntetését. Perczel miniszter az új perrendtartás megalkotása előtt nem tartja ezt lehetségesnek.

A legfőbb ítélőszéknél Zsedényi egy szám-főltti szolgát másutt kíván alkalmaztatni. A budapesti kir. táblánál Perczel miniszter kijelenti, hogy a pótírák számának további apasztatását nem engedi az ügyforgalom nagysága. — Simonyi és Lukács ellenzik a volt vegyes bíróság s váltótörvényszéki elnökök javadalmazásának emelését. A bizottság mindezen cizmeknek s a marosvásárhelyi kir. táblának előirányzatát változatlanul elfogadja, a régi curiai levéltár levéltárnakainak töltét Tisza miniszterelnök indítványára függőben hagyván, az országos levéltár szükségletének tárgyalásáig.

A kir. főügyészségeknél Zsedényi még egy budapesti főügyész-helyettesi állomást szám-

fölttinek kíván kimondani. — Perczel miniszter felszólalására az előirányzat megszünteték.

A törvényszékek és járásbíróságok előirányzatát Horváth előadó elfogadásra ajánlja. — Simonyi ellenzi e czim s az ügyészségek czime közt a kért virement megadását. — Zsedényi a budapesti kereskedelmi törvényszék elnöke részére felvett 1000 frt személyes pótlék ellen nyilatkozná. — Wahrman és Kautz pártolják azt s a bizottság változatlanul elfogadja az előirányzatot.

A kir. ügyészségek előirányzatából Horváth előadó indítványára 55,771 frt töröltetik.

Az orsz. fegyintézetek előirányzata — a vegyes kiadásokból 300 frt törléssel — a központi telekkönyvezési, telekkönyvi kirendeltségeké, nyugdíjak s végkielégítéseké pedig, valamint a börtönépítkezésre s felszerelésre felvett összeg törlés nélkül megszüntetvén, a tárca budgetjének tárgyalása befejeztetik s az ülés véget ért.

— Az 1877. évi osztrák költségvetést néhány nap mulva fogja előterjeszteni De Pretis pénzügyminiszter. A „Neue freie Presse” szerint nem fog valami örvendetes képet nyújtani. Mert ha föl is veszik, hogy ez idén az indirekt adóknál — nevezetesen a dohánynál és bélyegnél — némi csekély gyarapodás mutatkozik a bevételben, mégis a direkt adók eszkénese által — mely másfél millióra becsülhető — el fog enyészni. A jövő évet illetőleg biztos újabb terhek vannak kilátásban: a vasutak subventiójának emelkedése mintegy 2 millió forinttal, az unjonnan kibocsátott 40 millió rentecimeknek és a 48 millió aranyrentének 5 millióval fölvehető magasabb kamatterhe s végre a Magyarországnak fizetendő vámrésztitutió. Ezzel szemben a más cizmek alatt várható jövedelmek az előirányzatot 9 millióval tulhadták s így pár millió juthat még az 1877-ki budgetre is. Azonkívül 3 milliót remél az illetéknovellától, melynek a reichsrath által való elfogadása azonban még igen kétséges, úgy hogy a tényleges deficit — melynek födzéséről előre kell gondoskodni — legalább 25 milliót fog kitenni. Csak hogy azon esetben többre is emelkedhetnének, ha az új adótörvények érvényre 1877-re nem alkalmaztatnók. Tekintetbe véve vége azon körülményt, hogy

lomást, minő kedves olvasmányt nyújtott volna! Egészen áthatva vincennes-i roszának illatától, a mint azokat szeretett Angelája, figyelés közben vég „szüreti dalára” dagadó keblére tűzi! Nem is említve mosonője emlékének megörökítését!

Dufresny kiadott művei hét kötetre terjednek, ide nem számítva bohózatait, melyek telve vannak komikai mozzanatokkal. E hét kötet között hatban van igen sok, minek megírása el is maradhatott volna. Elbeszélései, meséi, melyek egy valódi tudós tollából folytak, igen is pongyolán vannak írva. Dufresnynek gondolatai írása közben is szét csapongtak.

Vig színművei, melyekből soha sem hiányzott az eredetiség, saját életének voltak visszatükrözései; azokban is mindent a véletlen idéz elő, mint a valódi élet nevezhető színpadán. Epp ezért, a színház korlátolt látókörében, hol annyi művészet szükséges, öszhanggal csoportosítani a jeleneteket az eszme körül, Dufresny kuszáltan irt vigjátékai nem mindig részesültek jó fogadtatásban a közönség részéről; sok csinos jelenet mosolyra készíti az ajkakat, nem egy jól alkalmazott szó vagy mondat járt szájról-szájra, s lett felemeltve később; de gyakran ennyi volt aztán az egész siker!

Azonban, „Az ellentmondás szelleme” egy valódi kis remekmű, a mely joggal maradt meg a „francia színház” darabjai sorában, de melyet ott azért soha elő nem adnak! (Folyt. köv.)

A „KELET” TÁRCZÁJA.

Kéek a XVIII. századból.

Irtá:

FOUSSAYE ARSÈNE.

Írók és művészek.

I.

Dufresny.

1648—1724.

(Folytatás.)

Félege halála, a mint ő maga találóan kifejezte, őt hízal fedte be életének őszét.

— Szomorú szívvel költözöm el innét, szót a szerető nő „mivel gyermeket hagyok magam után” s főn pillantok azon örökös gyermekre, kinek ufresny volt a neve.

Ki írja neki akkor helyettem eldalolni dalaít s leakítani rózsáit?

Oh! edves Angelám, ha te meghalsz, ugyan kilesz, ki helyetted, mint egy jótékony gondoslelő örködök az én balgaságaim fölött, ki szomjuság napjaira mindig tartson fen számora enyhítő italt? Ha téged elvesztlek, akkor elveszem örökre. És valóban a

halál elragadván oldala mellől az üde Angelát, a Dufresny szívét is szétzúzta és lesújtotta örökre.

1715-től 1719-ig semmi bizonyos nem tudatik arról, hogy ez idő alatt Dufresny hol tartózkodott s miből élt.

Azt gondolják, hogy többnyire Páris környékén töltötte idejét egyik s másik nagy ur házában felügyelve s vezetve a kőművesek s kerészek munkáit.

Az is meglehet, hogy elvonulva, magánosan élt valahol a „Mercur” szabadalmanak maradékából, siratva nejt s ápolva vincennes-i rózsáit. Annyi bizonyos, hogy Law-rendszer beálltakor oly nagy mértékű nyomorban volt, hogy az orleansi herczeghez következő különös kérelemlevelet nyújtott be:

„Az ön dícsőségéért fenség, meg kell hagyni Dufresnyt az ő végtelen nyomorában, hogy maradjon fen egyetlen egy ember e helyzetben s emlékeztesse a világot arra, hogy az egész királyság Dufresnyhez hasonló szegény volt, mielőtt fenséged kinyújtotta kezét felségédségre.”

A kormányzó oda irta a kérelem alá: „nem ér semmit” s aztán megrendelte Lawnak, hogy fizessen ki Dufresnynek kétszáz ezer lírát; tudta, hogy a költő némileg a családhoz tartozik.

Dufresny sietett elkölteni a kapott összeget; a Saint-Antal külvárosban szép házat építtetett magának, melyet elnevezett a „Plinius házának”. Most először életében történt,

hogy pénzét jó helyre tette, mert a kétszáz ezer líra bankjegyen volt neki kifizetve. Hat hó elteltével őt is magával ragadta volna a Law bukása; de Dufresny nem volt oly kevés előrelátó, hogy bankjegyeit zsebében tartogassa.

Meghalt 1724-ben hetvenöt éves korában; szép csendesen hunyt el, mint oly ember, kinek többé e földön egy sincs mit keresni. Utolsó napjaiban magához hivatva gyermekeit, kik tulzott vakbuzgók s álszentkedők voltak; kedvők kerestében, sajátkezüleg égetett el egy nagy csomag kéziratot, mely négy vigjátékot tartalmazott, folytatását „A tréfás és komoly kedvtelések”-nek, elbeszélések, dalokat és emlékiratokat. Bocssáson meg azért isten gyermekeinek! mert Dufresny irataiban nagyon sok szellemet és vigaszt semmisített meg s égetett hamuvá. Összealt halt meg, mint valódi költő és jó keresztény; ágyából nézhetze kertiút, utolsó pillantása érinté fönnyadó virágait s azzal a mindenségbe vészett el.

Ki ne látta volna Coypel által festett arczképét a színház olvasó-egyletének nagy termében?

Hányszor felidézte előttem eredetiségének kedves emlékét, hogy megvigasztaljon azon sok rosz költeményért, melyet végig kelle hallgatnom! Egy hatvan éves férfi arca ez, kinek ajkain még ifjú mosoly ül.

Szép idom fejét egész haj-erdő borítja. Kedves Angelája, a mosonő, nem feledkezett meg sem a finom ing-fodorról, sem a kézelőkről.

ezen 25 millióra becsült deficit, a vasúti szükségletre, mely 1876-ban 23 milliót tett ki, de 1877-ben tán kevesebb lesz, nem különben az államadósság törlesztésére, mely 1876-ban 17.9 millióra ugrott, tekintettel nincs, mivel e címek alatt külön fedezési formák irvák elő, az osztrák pénzügy állása valóban komoly aggodalmakra adhat okot.

A háború.

A helyzet.

A helyzet folyton bonyolultabb lesz s a diplomácia működése a nagy catastrophiát már nem fogja többé elháríthatni. A hatalmak kezdenek állást foglalni a küszöbön levő orosz-török összeütközéssel szemben, s kétségtelen, hogy az angol diplomácia még egy kísérletet tesz, hogy a cabineteket az orosz actio meghúzására bírja. Hír szerint Derby gróf felhívta a portát, hogy néhány napra halasztssa el az eldöntést, míg a londoni kormány Franciaországgal egyetértésre juthat. A francia kormány kétségkívül támogatja az angol politikát, de csak bizonyos határok közt. Arra általában nincs kilátás, hogy Franciaország valami komolyabb actiót is támogatni fogja. Olaszország pedig czutalt egészen az orosz kezébe vetette magát. A „Nat. Ztg.“ szerint német jól értesült körökben bizonyosnak tartják, hogy az olaszok „minden körülmény” közt Oroszország részén lesznek.

A német politika.

A mi a német politikát illeti, ez az officiosus nyilatkozatokból itélve föltétlenül orosz részen áll. A „Nordd. Allg. Ztg.“ legújabb öt száma telve van russophil nyilatkozatokkal. Lapja élén egy rengeteg hosszú pétervári levelet közöl, melyben Bismarck herceg s Németország agyba-főbe dicsértetik, s melyben elő van adva, hogy Oroszország békét akar s nem kezdhet novemberben háborút.

A román készülődés.

Mint Ruscsukból okt. 13-ról a „P. C.“-nek írják, török körökben a román hadikészülődések nagy bizalmatlanságot keltettek. Nem a román haderő, hanem az, a minek tankarójaul szolgál, nyugtalanítja a kormányt. Rifat pasa kormányzó parancsot kapott, hogy a fegyverfogható tartomány férőkapacitását öszszírja. A konstantinápolyi főhaditanács elnökét várják legközelebb Ruscsukba, a ki a tartomány védseregét szervezni s a fontosabb pontokat védelmi állapotba helyezni fogja. Tulcsánál és Isakcsánál sáncokat építenek, a dunai Duna-tartományban 18,000 tatár és 30,000 cserkesz lakik, ezekből kikerül vagy 15,000 ember.

De a tatárok nem igen hasznavehetők, a cserkeszekről pedig rakoncátlanokdásuk miatt félnek. Tervben van, hogy a Kaukaszhoz küldik őket, a Dunához pedig kurd lovasságot hoznak. Legközelebb két hadosztály érkezik meg, a melyet Tulcsa és Lompalánka közt fognak elhelyezni. Azt hiszik, hogy nagy háború esetén maga a szultán veszi át a főparancsnokságot.

Az orosz közvélemény.

Az orosz közvélemény tevékenységéről a szlávok érdekében a „Pol. Corr.“ Odessából ismét érdekes közléseket hoz. Eddig az oroszok főleg Szerbiát támogatták. Ennekfolytán Bozwar Petrovics-Wesseliczki bejárta Oroszországot és segélyt kért Montenegró számára is. Több hajó élelmiszerral megrakva indult el legközelebb Odessából a dalmát partokhoz, honnan a nagyszerű ajándék Montenegróba fog szállíttatni.

Ezen kívül 3000 főből álló orosz legio fog oda küldetni; most toborozzák a legénységet; a tireri kormányzóságban két, Kiewben három toborzó hivatal működik e célra, s nemsokára teljes lesz a legio. A városok igen jelentékeny összeget szavaznak meg e célra. A szláv bizottságok egy gőzhajótársaságtól két gőzhajót béreltek, melyek kizárólag arra fognak szolgálni, hogy az önkényteseket Szerbiába szállítsák. A nikolajewi hajógyárban rendkívüli tevékenység uralkodik. Három most épülő corvetnek a legfrüdebb idő alatt el kell készülnie. Vesakow erődítményein a legszorgosabban dolgoznak. Milyutin hadügyminiszter és Tötleben tábornok a két nagy előre tolt erődítményeket személyesen megtekintették.

Herczogóvinalak meghódolása.

A hercegovinai lázadók egy része hír szerint meghódolt. A lubinyei és nevusyei kerület lázadói, — mint a török tudósítások mondják — lerakták a fegyvert s visszatértek falvaikba. Ellenben Laristából jött hírek szerint még e hó elején néhány albániai falu lakossága fegyvert fogott. A lázadás nem igen komoly ugyan, de a kormány nagy elővigyázati intézkedéseket tesz s a gyanús helységekre katonaságot küldött.

A diplomatiail alkudoások.

A diplomatiail tárgyalások, melyek legközelebb teljesen megakadtak, úgy látszik, újból megindulnak, amár valészintűl eg csak igen rövid időre, s tekintve Orosz-

szág folytonos készülődéseit, kétségkívül ép oly sikertelenül, mint eddig. A legfontosabb lépés ez irányban az, hogy a bécsi kabinet nyíltan a porta fegyverszüneti javaslatát mellett nyilatkozott. A „P. Ll.“-nak ugyanis hiteles forrásból jelentik:

„Andrássy gróf nem velt tovább késlekedni, hogy Szentpétervárt úgy mint Berlinben is tudt adja, miszerint a porta javaslatait teljesen elfogadhatónak tekinti és Ausztria-Magyarország nándorféhevári és cettinjei képviselőinek ily értelemben küldött utasítást.”

Szerbiából.

A „N. H.“-nak írják: Csernajeft diktatori hangon „kér” új csapatokat: „Küldjete erősítést, nem mehetek előre!” A kormány most már az ország legidősebb embereit, a háztartás végső támaszait szedi össze és küldi Deligrádba. — Siralmas volt látni, a mint ez öszbeborult férfiak, kiket az évek súlya már eléggé megviselt, leverten és arczaikon a kétségbeesés kifejezésével innen kivonultak! A tél közeleg és nincs senki, ki az öszi vetésekről gondoskodná; nincs senki, a ki háznépe és családja számára csak egy falat kenyert kereshetne. Az elszegényedés oly nagy, hogy az embereknek már tisztoságos ruhájuk, ép lábbelijük sincs. A gyermekép ösziállatokba burkolva ott ógyeleg az utcákon, alamizsnát kérve a koldusoktól.

Az orosz trónörökös Livádiában.

Az orosz trónörökösnek a csár által Livádiába történt hivatását a „Pol. Corr.“ pétervári levele egy fontos eseménynek mondja, nemcsak a jelenre, de a jövőre is.

Anglia, mint Bécsből jelentik, fölkérte a portát, hogy végleges ethatározásait későbbre halasztssa, míg Anglia egyetértésre jutott Franciaországgal.

Az orosz jegyzék.

A jegyzék, melylyel Oroszország visszautasította a hat havi fegyverszünetet, következőleg hangzik:

Mi egy hat havi fegyverszünetet nem tartunk szükségesnek, vagy kedvezőnek egy tartós(!) békekötés előlérsére, melyet óhajtanánk(?); mi nem vagyunk képesek (?) Szerbiára és Montenegróra oly nyomást gyakorolni, hogy hajlandók legyenek bizonytalan és súlyos helyzetük olyjelentékeny meghosszabbítására; végül úgy találjuk, hogy Európának máris túrhellené lett pénzügyi és kereskedelmi helyzete még inkább csak szenvedne ily halasztás által. Nem tartjuk tehát az azt tárgyalások folyama szükségessé tenné.

A „Tagblatt“ a következőket jelenti: A mozgalmak Bessarabiában és Dél-Oroszországban biztosan engednek következtetni arra, hogy legközelebb orosz csapatok fognak betörni Törökországba. Chotinban 120,000 főnyi két orosz hadtest concentráltatik.

Mozgalmak Belgrádban.

Belgrádból írják okt. 15-ről: Csapatosan jönnek az olasz önkénytesek. Az olasz légiót a Drina mentén öszponosítják. Érkezett egy pár francia önkénytes is, kik egyelőre az alakítandó francia légió keretét képezik. A Koper kapitány vezérlete alatt álló német lovascsapat megalakult s már el is indult Alexinác felé.

Belgrádból az összes tartalékhadak kivonultak Deligrád felé. Nagybobbára idős emberek. Minden zászlóalj hősieséget 150 orosz harcos támogatja.

A hivatalos „Srbske Novine“ közli a legújabban kinevezett idegen tiszték névsorát. Többnyire oroszok. Az egyetemi hallgatók, kispapok, tanítók, stb. engedélyt kértek egy legió alakítására, mely Vlakovic vezetésére alatt menne a török ellen. Magas vendégek várnak.

A kis trónörökös keresztapja, Sándor csár, helyettesül egyik főhadsegédét küldi ide. — A Nova-Város körüli csatákban súlyosan megsebesült Dusits archimandrita már kiépült sebeiből.

Táviratok.

Bécs, okt. 18. A porta utasította külföldi képviselőit, hogy nyilatkoztassák ki, miszerint a török kormány hajlandó esetleg belegyezni egy hat havi fegyverszünetbe is, ha a hatalmak ehhez ragaszkodnak. Lord Derby egy köriratban megkérdezte, hogy a hatalmak nem volnának-e hajlandók a békeföltételek fölötti tárgyalásokat megint azonnal folytatni az elért megegyezés után Konstantinápolyba ultimatumot intézni.

Bécs, okt. 18. A külügyéséget Rómából újjalag s határozottan biztosítják, hogy az olasz sajtó egyrészenek Ausztria-Magyarország elleni minden nyilatkozásai jelentőség nélkül valók. A komoly lapok, valamint a figyelemre méltó politikusok azon nézeteknek és meggyőződésöknek adnak kifejezést, hogy Olaszország

a szomszéd monarchiával a legjobb egyetértésben akar maradni, s határainak észak felé kiterjesztésére legtovábból sem gondol; Olaszország föltétlenül helybenhagyta a török fegyverszüneti javaslatokat.

Bécs, okt. 18. A „Pol. Corr.“ jelenti Athénből, hogy a portának írásbeli ígérete érkezett oda, miszerint a görög tartományoknak nevezetesen Thessaliának cserkeszekkel való betelepítését meg fogja szüntetni.

Bécs, okt. 18. A „N. fr Presse“ jelenti, hogy Andrássy grófnak megérkezése a csár levelére adandó válaszzsal függ össze. — Ausztria-Magyarországnak válasza a török fegyverszüneti ajánlatra közöltetett a többi kabinettel.

Bécs, okt. 18. A „Fremdenblatt“ jelenti Berlinből, hogy a bécsi cabinet notifikálta ott, hogy a török ajánlat ellen nincs kifogása.

Belgrád, okt. 18. A harcztérrel különféle a szerbekre nézve győzelmes ütközetet jelentenek.

Cattaro, okt. 18. Ozman pasa ma viszszerkezik Czettinyébe.

London, okt. 18. Azon hirt, mely szerint Anglia a portának már fegyveres segélyt ígért volna, értesült oldalról valótlannak mondják; a brit kormány még diplomatiail alkudozásokban áll, melyek az eddig vele közösen eljáró hatalmaktól való előlérsére nem jogosítanak.

Bukarest, okt. 18. A Romániának Törökország ellen való hadi föllépése iránti megállapodások kősa híreken alapulnak; ellenben Oroszországnak szerződése a romániai vasutakkal esetleges csapatszállításokra, tényleg közel a megkötéshez.

Brüsszel, okt. 18. A „Nord“ constatálja a helyzet fordulatát és mondja: Miután a „Times“ az orosz fegyverszünet-javaslat mellett nyilatkozott, Törökországra nézve tanácsosnak tartja elfogadni, — a hatalmak részéről ez irányban újabb lépések várhatók Konstantinápolyban, különben is e kérdésben a hatalmak nézetei soha sem tértek el annyira, amint azt némely lapok állítják. — A „Nord“ meghazudtolja a hirt, hogy Franciaország és Anglia egy esetleges közös flotta-demonstratio javaslatát visszautasítják.

Belgrád, okt. 18. Az itteni consulo közt viszony napról-napra feszültebb és kellemetlenebb; közös conferentiákról szó sincs többé. Megbízható adatok szerint eddig már 22,000 orosz van Szerbiában.

Magyar lapok szemléje.

Az „Ellenőr“ nem veszteget arra egy szót sem, hogy Oláhország ennyi meg ennyi haderőt mozgósít, öszponosít, s eszéigában sincs, hogy e dolog tág célja felett töprengjen. A margitszigeti szunyogok járása nagyobb gondot okoz nekik. Hanem határaink és hadi utaink műszaki felvételére ne rendeztesen tudományos kémszemléket Oláhország, a meddig ilyen közel szomszédságban felejt az isten mellettünk. Ne keressen hát Oláhország ott, a hová nem tett. Azonban, ha éppen okvetlenül szerepet akar játszani Oláhország a keleti bonyodalmakban, csak lépjen szövetségre muszával, szerbvel, s a kivel csak akar, ha mindjárt ellenünk is. Hanem hát jól megfontolva, mert azon a vársíkon, mely Erdély bástyái alatt elterül, lehet ugyan cigánykereknek hányni a várbeliek bozontosára, de össze is lehet törni, de úgy, hogy aligha lesz miből Dákóromániát csinálni, mire a mulatság véget ér.

A „Hon“ a helyzetet aggasztónak és fenyegetőnek tartja. Andrássy gróf úgy Pétervárott, mint Berlinben kijelentette, hogy a porta proposícióit teljesen elfogadhatónak tartja. Megelégedésére szolgál konstatálni azt, hogy külügyérünk ezen lépésével igazat adott a magyar sajtó véleményének. És konstatálja másfelől azt is, hogy a hármasszövetség fennállása óta az első eset, hogy monarchiánk a pétervári kabinet álláspontjától eltérő nézetet nyilvánított egy flangrins esetben. Az persze más kérdés, hogy Andrássy e lépésének lesz-e valami sikere. A tekintet most Bismarck felé fordul, ki már előre Pilátusként mossa kezeit, s így nincs kilátás arra, hogy Bismarck nagy hatalmát az európai béke érdekében érvényesítse. Illustrálhatna még nyugtalanítóbb híreket is, de melyeket tartózkodik nyilvánosságra hozni, hajlandó levén azokat némileg tulkoztatnak tartani és remélve, hogy e perczen legalább a helyzet még sincs éppen oly élére állíva.

A „Pesti Napló“ előtt a monarchia állás foglalására vonatkozó kérdés a következő: „Ugyanazonosok-e Ausztria-Magyarország érdekei a keleten Oroszország érdekeivel? Ha van osztrák vagy magyar államférfi, ki e kérdésre igenlőleg felelhet, csak annak lehet azon javaslatra bátorsága, hogy monarchiánk föltétlenül várja be, a míg Oroszország szétveri a török haderőt, a míg lángba borítja az egész keletet, a míg velünk szemben egy győzelmes orosz haderő áll. A monarchia végzetes szerencsétlenségét látni abban, ha ez estélyeket föltétlenül bevárnók. Ha a monarchia állásáról nem akar abdikálni, nem lehet télen nézője

Oroszország rabló hadjáratának Törökországban. A cselekvés terére kell lépünk, s cselekvésünk nem lehet más, mint orosz-ellenes. A kormányok, kik e napokban határozni akarnak és népünk sorsa felett, ne feledjék el, hogy alkotmányos államban csak oly külügyi actió lehet sikeres, mely összhangban áll a népek közérzetével!

A törvényhatóságokból.

Brassó, 1876, október 17.

A tegnapi tartatott meg városunkban az egyik legnevezetesebb bizottsági ülés, melynek napi-rendje a következő volt: 1. A szász nemzeti egyetembe három képviselő választása. 2. Schell Károly főbírók nyugdíj-kérelme tárgyában kiküldött választmány jelentése. 3. A román torna-iskola számára kijelölendő hely tárgyában kiküldött, bizottság jelentése.

Az első pont fölötti tárgyalás eredménye az, hogy Brassó Safft Hugó cs. k. kapitány, Schnell Péter városi alkapitány, és Dr. Popp román tanár által lesz képviselve.]

A második pont fölötti heves viták eredménye azon határozat, hogy a tanács Schnell k. nyugdíj-kérelmét a megyei képviselő előterjeszse, s csak ez oldalról hozott határozat után mondja ki érdemleges végzését.

A harmadik pont tárgyalása alkalmával merültek föl a legérdekesebb dolgok, melyek elősorolása nem térne be egy rövid tudósítás keretébe; az eredmény az volt, hogy a román torna iskolának a hely a választmány indítványa értelmében adatott ki az evang. templom s a sétány között.

Máskor többet.

Rika.

BELFÖLD.

Gyulaféhevárt, 1876 okt. 18.

(Vidéki színészet és költőtanácsok. Az idei szüret. Háború miatti aggodalmak.)

Nyíki vidéki színigazgató egy hóapja, hogy körünkben van. A „Falu roszával“ megkezdte és azóta a mai napig folytatja előadásainak sorozatát. Mit mondjak e többnyire fiatal tagokból álló társulatról?

Van egy pár igen jó tagja, azonban még a mint jelenleg áll, valami kiváló jónak nem mondható. Nagy szüksége van egy jó népszimű férfi-énekre. A férfi tagok közül első helyen Pásztorit, kinek neve mindennap megfordul a szinpadon, lehet felemlíteni. Szorgalmas és leghasznosabb tagnak lehet tartani e társulatban, ki a „Falu rosza“-ban a baktort, a „Tiszteletes ur keservei“-ben az iskolamestert kitűnően játszotta. Mellette említést érdemel még Várkövi, az igazgató és Tóth. A női tagok közt Tóthné, Komáromi Katiczát, ez utóbbinak időtlen kirívó modorait és olykor-olykor mély hangját leszámítva, dicséréttel a társulat legjobb tagjai közé számíthatni, már csak azért is, hogy szerepüket mindig kitűnően tudják és ezáltal nem szorulnak a többiek példájára, kik mindig csak a sugra támaszkodnak.

Nyíkének dicséretére válik, hogy a közönséget új darabokkal — még pedig többnyire népsziművekkel — igyekszik gyönyörködtetni, a melyekben a társulat leginkább megállja helyét. A tizenkét számból álló bérletet leszámítva, mely eléggé sikerült volt, a társulat nem részesült valami nagy pártolásban, a mi nekik okát egy épen ez időben idejött költőtanácsosokból álló társulatlak a nagy piaczen felüti bodában tartott szellemelen mutatványai-ban kereshetni, a városi előjáróság dicséretére legyen mondva, ki ugyan egy időben adott mindkettőnek engedélyt, a közönség részvéte és erszénye igen természetesen megoszott.

Meglehet, hogy e körülményeknek tulajdoníthatni, hogy egy pár tag azért nem játszott oly kedélyvel, mint rendszeren, minővel kedvezőbb körülmények között játszottak. Különben ne kívánjunk többet, mint a mit a pártolás nagysága kívánnunk megenged. Ma bérlet utolsó számban a „Szamártej“ és „A jól örzött kis leány“ című vigjátékok kerülnek szíre. Az első darab a szinpadon, mint operette van, nem tudni mi czélből, vigjáték helyett megnevezve. A mai előadásán kívül, még három számból álló bérletet nyitottak, melynek ejártával Zalathna és Abrudbánya városok lesznek hivatra pártolásuk által e kis társulatot megörvendeztetni.

Jó lelkiismerettel ajánlhatom az illető városok figyelmébe. A mai nappal a szüreten is tul tennék, mely az idén szintén igen népes és örvendetes is volt a szőlős gazdák és a viganokra nézve; midőn az illetők szorgalmuk és fáradságuk jutalmát elnyerve, barátok közt feledve bajt és gondokat, pár napot élvezettel jó kedélyben tölthettek el. Durrognak a fegyverek és moszárgyuk, huzták a cigányok, teltek is a hordók mindenfelé. Van bor, a menyinyi csak kell, van is keletje, mert oly édes, hogy a vevők jó messziről megérzve, ugyancsak igyekeztek a bor és szőlő vásárlással, mint keresett cuikket úgy hordták mindenfelé. A legtöbb szőlőt az itteni hegyekből Kolozsvár és Brassóba vitték.

A mustnak erdei vedre 1 frt 40 és 1 frt 60 kr. közt áll; rejét 15 és 16 lóknak mondják. A híres románai hegyen, a hol a szüret még nem volt meg, 1866-beli kitűnő borra számítnak.

A kitűnő szép és kedvezett, az itteni szüretnek, melyek szellemelen és vendégszerető magyaros vt. A nagyobb gazdák a vendégszeretben szitgy versenyezni lástottak egymással.

A bekövetkező háború igen aggasztólag hatott e városra, melynek piaczen a drágaság már is kezd érehetővé válni, hátha még Gyulaféhevárral a bekövetkezendő eshetőségre a kilátásba lyezett 8000 főre menő katonaságot is el kell tartania?

Sulpicius.

IRODALOM S MŰVÉSZET.

Nemzeti szín. „Mégis nagy dolog a háború, — mond egyszer valaki egy népes társaságban a fincia-porosz háború alkalmával s mikor az egész társaság nagy figyelemmel hallgatta a ónokot: az el kezdett — halgatni.

„Szép dolog a rend, különösen a kolozsvári színháznál, — mondjuk mi s mikor a t. közönség nagy váncsian hallgatna ránt, hogy mit tudunk e szép rendről: akkor — hallgatunk. Mert a t. nincs, arról nem lehet beszélni; annál több lehetne azonban arról, a mi van: arról a ripant rendetlenségről, fejtelenségről és rakonátlanaságról, a mi egyidő óta színházunknál ug pusztit, mint nyárban a jégeső.

Mert hát kére alássan, itt olyanformán áll a dolog, hogy a színész a mindenható ur, a ki rendelkezik, az ő művészi szeszélyében“ intendáns, mvezető, szerepek, repertoire és közönség felett.X. színésznek vagy Y. színésznőnek nem tórik vagy egy szerep. Nő, fogja magát s con aore visszaküldi, nagykegyesen kijelentván, hgy ő azt nem játsza el. Ha az igazgatóság e kissé megembereli magát: akkor „hirtelen rosszul lesz ő nagysága vagy ő tekintetessége

Vagy: szerződik egy új tag s be akarja mutatni magát valamilyen szerepben, melyet már egyszer valki más is játszott. Nem teheti, mert ez a „ms“ valaki egy hatalmas levelet ír az igazgatóságnak, melyben kereken kijelenti, hogy ha az új tagnak olyan szerepet is merészelt adni: igazgatóság, melyet ő — a levél-író már jézott: akkor, akkor reszkess Bizáncium, mer ő itt hagyja a közönséget, színházat s intendáns a faképnél!

Igazán szép dolog a rend!

Tegnap is p. o. p. 6 mond hat darab volt előadásra tűzve, ig aztán a hatodik sok vajadás után szinre kerülhetett, a szép rend miatt. A vasárnap elszürett műsorba ugyanis tegnapra „Deborah“ izetett ki Komáromi M. k. a. első föllépésűl.Érténik azonban, hogy Komáromi M. k. a. — valami okból — visszalép „Deborah“-tól. Előantjék tehát a „Színésznő“ című önzönivelöl förezelményt. Még pedig ezt a par exellere drámai és társalgási szerepet a tragikai primadonnával akarják előadni. Ij primadonnának azonban „hirtelen“ rosszul esz.

Szaladnak hát a „Színésznő“-vel Boér E. asszonyhoz, mint a lelek ez ugys szerepe. Persze hogy ő Nagya egész indignatíóval visszautasította. Mitő játszsa e szerepet azután, hogy már a „ásiknak“ adták oda?

Nincs olyan!

Quid nunc!

Előrántanak ké kis vigjátékok; az egyikben van egy bonvivai szerep. Igen, de Földényi ur „beteg“. Szadnak tehát Szombathelyi urhoz, a kitűnő egy-váradí bonvivanthoz Szombathelyi ur azonban visszaküldi a szerepet mert stb.

A rendezőség vt. izzzad, kétségbe van esve. Végül egy honntól idejta támad; nyakon csipi a „Csók“-o melyben szerencsére senkisémet utasítja vissza. küldött szerepet.

Heurka! S est pompáson foly az előadás — úres ház elő.

Mégis csak szé dolog a rend!

Hanem szó, a n ezó: ez olyan felfordult állapot, melyet az intéz, az előadások és a kolozsvári színház rutatója érdekében egy percig sem kellene trább túrni. Hová fog az vezetni, ha a színházal mindenki ur, csak az nem, a kinek annak kellene lennie, t. i. az igazgatóság? Micsod! hallatlan paczkázás az, hogy bármely színész egy színésznő kénye-kedve szerint visszautasíttson egy szerepet, vagy ha egyszer már játszsa s másnak is oda adják: akkor mindjárt elmondással fenyegetőzik. Hát nincs szerződés, nincsenek színházi törvények?

Különben a tegapi „Csók“ ahoz képest, hogy hirtelen volt elrántva: elég jól ment. Marita Eibenschütz I. asszonyunk legszebb szerepe, melyben az ta is sok tapost aratótt. Szacsay ur is jól málotta helyét a király szerepében; annál később találta el Adolár

szerepének apszinét Mátrai ur, ki — p. o. a II. felvonásba elbeszélte mese előadásakor — olyan érdes, egy ne mondjuk: fűlért hangon adta vissza a gyémántos zsidó szerelmi sóvárgását, hogy zony már e hangtól megszabadult volna, minde hölgy. Egy kissé több mérséklet nem ártana. Hetényi ur Carlója, Kassai ur Sobrinusa jóalkatúsok voltak.

Hegye Vilmoska, K. Papp Miklós és Sardon. „A új czég”-ről hozott bírálatunk miatt lapunk színi referense ellen a „M. Polgár”-ban a nyilas”-a (alias K. Papp Miklós) pattintott el napokban egy tompa nyilaskát, „otromba szeszálhasogatásnak” nevezvén kritikánkat, a „Hegye”-ban pedig tegnap Hegyess Vilmoska ur „Torma”-ja kontráz a principálisnak.

Hogy „Nyilas” és „Torma” egy huron pendülnék: e nagyon természetesnek tartjuk. Azt is önként érthetőnek találja mindenki, hogy „Nyilas” és „Torma” nem levén képesek kiszorítani egy valamire való érdemleges kritikát: elbámulkodásuk paroxizmusában szajkómódra utánamondják azt a föltétlen dicsőítődöt, melyet valamelyik fővárosi lapban olvashattak. „A új czég”-ről. De már Sardonnak öszintén gratulálunk hódításához: ha egy Hegyess Vilmoska fogja öt pártolni, akkor már bizonyosan fű a csillag s darabjainak a „M. Polgár” és a „Hegye”-ben olyan reclameot fognak csinálni, hogy Európa bármely színpadán megállhatna a minthogy színházunk egyik tagját már bevezette K. Papp Miklós ur az összes európai színpadokhoz!

Fogadj Sardon öszinte gratulációját!

A béc dalmázb híres primadonnája: Wilt asszony Mindenszentek napján a budapesti nemzeti színházban fog vendégszerepelni, Verdi nagy Requiemé-ben Wilt assz. még soha sem volt a magyar fővárosban; a bécsi dalmázbán már 14 éve énekel évi 22 ezer forintért s még egy cseppet sem gyengült a hangja, pedig közel van már az 50 évhez.

A budapesti nemzeti színház által kitűzött másodikdíjalm pályázat is meddőnek bizonyult. A bíró bizottság a beérkezett drámák és tragoédiák közül egyiknek sem ítélte oda a díjat s egyedül a „gr. Dormándi Kálmán” címűben találta tehetség némi nyomaira.

A academiának halottja van. Jakab István, irodalmak egyik veterán munkása, az akadémia le tagja, a volt kir. helytartótanács nyug. ácsosa, bölcsész- és jogtudor tegnapelőtt vradóra megszűnt élni.

A „KELET” magán-távirata.

Feladatott Budapestén, oct. 20. 11 ó. — p. Érkezett oct. 20. 11 ó. 5 p.

Németország csatlakozott Oroszországhoz aorta ajánlatának visszautasításában.

Oroszország a hat heti fegyverszünetre vonatkozó brit javaslatot a maga részéről uimatomnak jelenté ki.

A Tűs mondja: Törökország veszedelme még nem bírja Angliát előkészülni, a ország és a parlament háborút vselni nem akarnak a törökök támogatására.

Ignatíff holnap ünnepélyesen átadja a szűzannak megölés levélét.

A hatmak újra megkezdik a békealkudozókat a brit javaslatok alapján.

Az orosz trónörökös Lividából Bécsbe, Beinebe s Londonba megy a hatalmak gyenlő eljárásának kieszközölésé végett.

A Pánsban megjelenő Havas Correspondence azt hiszi, hogy Anglia és Oroszország között egyezmény fog létesülni.

Az Iniaha küldött angol sereg viszsztatartat Gibraltárnál és Maltánál.

Sándor császár újjalág igéri, hogy a keleti ügyen nem jár el izoláltan a többi hatalmaktól. Franciaország pedig kijelentett, hogy a keleti kérdés által nem akarj zavartalanít magát belszervezkedésén.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1876. okt. 20.

— **A vallás és közoktatásügyi** m. kir. miniszter dr. Lonesár Józsefet a kolozsvári egyetemen a politikai tudományból egyetemi magántanárá lett kiegészítése folytán ezen minőségben megerősített.

— **A vallás- és közoktatásügyi** m. kir. miniszter a gazdasági szakosztályal megöltödtől útkészítési mártónfal felső népiskolához ígató skatánitólú egyelőre eddig minőségben cinevezett Madár Mihályt állomással végle megerősítette.

— **Am. kir. pénzügyminiszter** Nagy Géza vallás és közoktatásügyi miniszteri II-od ot. számításztel a maros-vásárhelyi kir. illeték-kiszabási hivatalhoz II-od osztályú pénzügyi palmozára ideiglenes minőségben nevezte ki.

— **A „kolozsvári dalkör”**, mint az alábbi értesítésből látható, november 5-én tartja meg ez évi harmadik rendezes dalestélyét, természetesen táncszal egybekötve. A meghívókat már a napokban szétkelték a rendezőség, az estély emelésére pedig minden lehetőséget elkövet. Az ezúttal előadandó darabok műsorából ki kell emelnünk Huber Károly gyönyörű szereménységét, az „Öseink emléke” című hatalmas vocale quartettét, mely a legutóbbi szegedi orsz. dalár-ünnepélyen az összeladásban előadott darabok között a legnagyobb hatást keltette. A darabban előforduló recitativót Czirájk Albert, egyik kitűnő bariton-műkedvelőnk fogja énekelni. Hasonlóképp kiváló darabjai lesznek a műsornak Rót Endre, szegedi karnagy két szép, igazi magyar zamattal írt népdala, melyek még egészen ismeretlenek a kolozsvári közönség előtt.

— **Knowledge is power!** Az „Ébredés” mindjárt első számában azt a qualificáhatatlan (s mindjárt még is csáfolt) állítást röpitette szélnek, hogy Hegedűs Sándor munkatársának ajánlkozott, de ez ajánlatot el nem fogadhatja, egyebek között már csak azért nem, mivel H. S.-nak előbb a latin iskolát kell absolválnia, míg újságírónak fölsaphatna. A2 Ébredésnek csakugyan igazra van, minden újságírónak nagy előnyére válnék, ha a latin iskolákat absolválna volna. Ez esetben, p. o. nem történt volna meg mlts. Asbóth János uran sem az a malheur, hogy legutóbbi vezércikkében, a d a n a u s i ajándék helyett d a n a i d a k között, tetszik tudni, van egy kis különbség, a mint ezt a latin iskolában meg is lehet tanulni, s reméljük, mlts Asbóth János ur sem fog kézni Hegedűs Sándornak javalt orvosszerének bevetelével. Ma, mint születés napján, (az octoberi diploma kiadásának évfordulóján) legjobban lehet a kemoly magabizálásra disponálva s ha az elhatározásához jógyekezett fiatal erélye járul, remélhető, hogy jövő születésnapjára tisztába is jár, hogy mi különbség van az argivok meg a Danaus völegényeiket meggyilkolók lánya között.

— **Dr. Szilasi Gergely** egyetemi tanár ur román előadásairól a „Magyar Polgárban” ezeket olvassuk: „Ismét dr. Szilassy! Addig emlegetjük nevet, a mig egyszer egészen elpárolog. Nem tehetünk róla, ha dr. Szilassy annyira kívántatja magát s annyira szereti, ha vele bajlódunk. — Egy támadásra a „Kelet”-ben azzal válaszol, hogy magyar hallgatói az egyetemen nincsenek, csak voltak. — fájdalom. Ennek két indoka van, egy az, hogy dr. Szilassy előadásait többnyire román nyelven tartja; a mióta csak román hallgatói vannak, csak e nyelven, s a másik az, hogy dr. Szilassy olyan politikai magatartással bír, mely magyar hallgatókat szívesen nem buzdít a tanterem felé. Előg sajnos körülmény mindkettő, és dr. Szilassy mindkettőn segíthet, vagy ha segíteni nem akar, hagyja ott cathedrát s uelgyen folytson botránykó azok szemében, a kik egy egyetemi tanári széken minden tekintetben hazafias, alkotmányos érzelmi férfit szeretnek látni. — Addig, a mig a helybeli „Lumea noua” hazafiatlan, piszkos irányú förcsaphoz szegődik munkatársul, s az „Albina”-ban szörja menyköveit, addig a mig titkos utakon törekszik megboszulni tanári kinevezettségét: jobban cselekszik, ha e kinevezetés szerencsés voltát bizonyítja be, mert egy tanári cathedra szent hely, s épen nincs hivatva az ország ellen trigriseket nevelni fel. — Ugy tudjuk, hogy a „Lumea Noua” helybeli kormányellenes élelzap szerkesztője nem más, mint dr. Szilassy; a többek között szeretnek e tekintetben is egy kis felvilágosítást nyerni, hogy a tudor ur összeférőnek tartja-e ezen nem igen tisztességes munkatartást cathedrátjával! Egy volt hallgatója. — Eddig a közlemény, melyhez nincs miért hozzászólhatunk, csak a „Lumea Noua”-t illeti, a „volt hallgató” fölfevéséről alaposabb tudomásunk nincs, de azt hallottuk, hogy e lap ellen egy néplápitó cikkekért sajtpör van inditva s a vizsgálat majd kideríti a valóságot. A román nyelvű előadásokra nézve már emondtuk nézetünket, s állunk is mellette.

— **A szász** sörökör megint fészkelődnek. Brassó város Wächter Frigyes szász ispánna történt kinevezetése folytán, e hó 25-én választja meg országgyűlési uj képviselőjét. A szebeni „Tageblatt”, a szász vaticán hivatalos közlönye, ez alkalmából a következő „Ordre de bataille”-t adja ki a brassói választóknek: Nagyon is óhajtható, hogy Brassó képviselő-választói közül azok, a kik a bár kicsiny, de nemzeti s a polgárok iránt jóakaratu erélyi német képviselők pártját gyarapodni szeretnék látni, jó idején megegyezzenek és egyesüljenek, nehogy ezzel a választással ügyjárjanak, mint az okt. 16-iki bizottsági gyűlésben, a 3 egyetemi küldött megválasztásával jártak. Az 6 szász-párt ugyanis, a brassói lapunk egy más rovatában fölsorolt, egyetemi küldöttek személyével épen nincs megegyedve s a Kronstädter nagy dohogást viz véghez, a mint látszik a Tageblatt is kontráz neki, e választás miatt. Mi pedig elvárjuk Brassó hazafias választóitól, hogy saját magukat tisztelve meg, Wächternek méltó atdóját küldik föl a magyar képviselőházb.

— **Gróf Mikó Imre** emikére, Tasnád-Szántó községe ünnepélyes isteni tiszteletet tartott. Lapunknak írják ez ünnepélyről: „Kovácsy Miklós ur a néhai iránti tiszteletét és szeretetét az által is egykeztet nyilváníttani, hogy azon ev. ref. egyház belsejét, mely lételet e hitközségének köszönheti, gyászba vonata, s a környék földes urait az isteni tiszteletr meghívta, — kik a lehető legnagyobb számmal sereglettek a tisztelet és kegyelet ünnepélyes nyilvánítására. — A szántói ref. tiszteletes rövid imába foglalva kérte istent, hogy a magyar hazának sok oly önzéstelen hazafit, az ev. ref. anyaszentegyháznak pedig olyan jó atyát adjon, mint az elhunyt volt. Bíró Károly tasnádi ref. lelkész pedig behatáon emlékeztet meg arról, hogy ki volt a néhai gróf, s halála által mily nagy veszteség érte hazánkat, evan. ref. anyaszentegyházunkat, s mindazokat, kik ötöt tisztelve szeretők.” Jól esik azon tudat, hogy az elhunyt iránti szeretet és kegyelet érzésében oly számosan ösztönöznek.

— **Gyarmathy Sámuel**, m. vásárhelyi kir. főgyógyász, — mint a „P. N.” hallja — legközelebb a legfőbb itélőszékhez fog állhelyeztetni.

— **Oktober 17-ikén** éjjel Szebenben nagy események történtek, s csodálatos, hogy a különben jól rendezett városban a rendőrség még sem elég éber. Az említett éjjelen ugyanis az uszoda utczában betörés és rablás történt s egy pénztárczát pénzzel s váltókkal elvittek. Ugyan azon éjjel egy ács-segéd megkészt s nem akarván, gazdáját felkölni, hogy beereszszék s egy eres alatt meghuzta magát, hogy ott töltsse el az éjt, reggel felé két jó madár támadta meg s keményen elvervén, elrabolták őráját s pénztárczáját. A harmadik eseményt valami csintalan fiatal emberek idéztek elő, bevervén egy földszinti lakás ablakát.

— **N.-Euyeden** közelebb egy házát formalis ostrom alá vettek ködöbálással. A rendőrség és egyesek fáradhatatlan nyomozták a tetteseket, de sikertelenül. Esti 7 óráról 9-ig, többször nappal is sürün dobálták a követeket, téglákat, falat, ablakokat rontva, törve, mintegy 10 napon keresztül. Végre a házról lakókra irányult a figyelem, minek folytán — ámbár tetten kapni senkit sem lehetett, — az ostrom is megszűnt. Estéuként egész néposoport leste a történendők.

— **Értesítés.** A kolozsvári dalkör f. év november 5-én vasárnap fogja megtartani ez évi 3-ik rendezes, táncszal egybekötött dalestélyét a városi redonté megtermében, a melyről a kolozsvári dalkör tiszteletbeli, pártoló és működő tagjai teljes tisztelettel értesittetnek. Kolozsvárt, 1876. október 19-kén. Czirájk Albert, egyleti titkár.

— **Gyilkosság.** A határtól Bodza felé viró vadregényes uton Bordea Irimia tarangi juhok gazda október 11-é 12-ike közötti éjjelen hátulról történt lövés következtében meghalt. A jelentést erről a szekeres, ki a megölt haza szállítani volt megfogadva, tette meg, hozzátéve hogy ő magát futással mentette meg. Lehet azon eset, hogy Deanu ismert rabló nevét felhasználja e vidéken ily rabló gyilkosságok véghezvitelére, s minthogy nagy a gyanu a szekeresre, be van fogva, s a hoszsfalvi járásbírószék útján rég meg vannak téve az intézkedések e tett kiderítésére.

— **Tűzvész.** Szermerján tegnap este 9 órakor ismeretlen okból tűz ött ki. Kléget több épületes telek. A tüztől azonnal az égés színhelyére siettek s a tüzet kitarító munkássággal gyorsan eloltották. Szermerja községe feltűnő közönyösen viselte magát, alig 10 oda-való egyén sietett oltani s ha a szt.-györgyi tüztőlótnik meg nem jelennek — miután szél is fujt — Szermerja nagyobb része hamuvá lesz.

— **Bod Lajos** a sz.-udvarhelyi ev. ref. collegium h. tanára, közelebből a székes-főhérvári főreáltanodához rendes tanárrá választott.

— **Jönnek a muszkák.** A brassói népes gabona-piacz — mint a „Nemere” írja — furosa jelenetnek volt tannja okt. 13-án. Ugyanis reggeli 8 órakor, megjelenve a rendőrség — mint egy villany ütésre felborzadt az egész vásár. E jelenet sokaknak eszébe juttatta a 49-iki szomorú eseményeket — midőn azon rémhírre „jönnek a muszkák”, boldog és boldogtalan összapakolva ingó-bingóját szaladt az erdőre. Itt is e szóra „jönnek a rendőrök”: oláh, szász, magyar összeszedve áruját, menekült a hová lehetett, a népes és élénk piac megnéptelensült, mert csakis azok maradtak helyi, kik uj mértékkel mértek és a kik hirtelen meglepve nem menekülhettek. Egy rövid óra alatt a policzia, a gang, a tróp megtelt confiskált árukkal; a hétfalusi csángónó siratta negyven liter pityókáját, az oláh váka fuszulykáját, a szász atyai szép lencsőt a kovászai zabját, a kisborosnyói nemesasszony szilváját, a szotyori bellor buzáját, az erdővidéki üresen maradt zabos száját, a szegény csiki cséplő részébe kapott p. mérő buzáját. Sirás, rivásnak, mentésnek hely nem adatott, fizetni kellett 1 frt 35 kr.

— **A Krakói** kincstári javakat Börger Márton vajdas izraelita vette meg 52,400

frton a mult hóban tartott árverésen. Ugy halljuk, hogy az árverés megtartása ellenében többben folyamodtak volna; tudomásunk szerint, alvinczi Glück 70,000 frtot ajánlott még nem rég e javakért egy malom hozzáadását is kérévén.

— **A literatura** és népnevelés czimén alakult erdélyi román társulat VIII. osztálya f. hó 8-án tartotta Alvinczen fiók-gyűlését. Megjelent 6 tag. 65 ezer frt. tőkéjük gyarapítására rendezett 4 gyűjtés 9 frtot eredményezett. Elnökük Pipos úrvédet választották, jövő évi gyűlésük Csügeden lesz.

— **Az oláh határszérlől**, nevezetesen a „bodzaszám” közelbőloktóber 24-iki kelettel azt írták az „Ellenőrnek”, hogy az oláh kormány a határon való átkelést megnehezítette, csakis a Tömösön s két távolabbi szoroson engedti meg az átjárást-kelést: továbbá, hogy az oroszok Oláhországnak, különösen a bodzaszoros felé eső határszéleit rájként lelik el.

— **A Zuvovicsfőle** sportsorsjáték nyertő számainak kihuzása a huzásra kijelölt napon ment végbe. A sorsolás eredménye következő: első nyermény 149 sorozat 17 szám, (nyer egy teljesen fölszerelt négyes fogatot); második nyermény 998 sor. 85 szám, (nyer egy két lovas jucker fogatot); harmadik nyermény 48 sor. 8 szám, (nyer egy irlandi ponny fogatot); negyedik nyermény 220 sor. 29 szám, (nyer egy fölszerelt háts lovat); ötödik esutolsó nyermény 43 sor. 30 szám, (nyer egy fölszerelt háts lovat.) A nyermény tárgyak a buzás útján nyolcz nap alatt Zuvovics Fedor urtól a nyerő sorsjegy előmutatása mellett átveendő.

— **Felségértő** fölött ítélt a napokban a budapesti fenytörvényszék. Augustin Péter, kit román apostolnak is neveznek, vádolva volt, hogy egy korcsmában Magyarország egysége ellen zajongott, s ő Felsége és a korona ellen sértő kifejezésekkel élt. Az apostol tagad mindent, de a tanuk, kik hallották, megesküdtek, s Augustin 9 óra élték.

— **Nyolcz éves gyilkos.** Egy nyolcz és egy tizenkét éves fiu Pesten tegnapelőtt előtt délután az iskolából hazajövet civakodásba elegyedett egymással, minek az lett a vége, hogy a nyolcz éves fiu kését ellenfelének oly erővel döfte oldalába, hogy az fél óra mulva meghalt. A gyilkos fiu neve Tiszkala Ferencz, apja az erdősor 181-ik szám alatt lakó szabómester. A meggyilkolt fiut Schneider N. nek híjják s egyetlen gyermeke volt szüleinek. — **A szerbek hadikészülődésai** mind rohamosabbak és nagyobb mérvűek lesznek. Közelebb már Nagy-Szeben és Disznód özszes posztó-készletét lefoglalták s nyakra főre szállított Nándorfehérvárra.

— **Necrolog.** Özv. Liszkay Józsefné megszomorodott szívről tudatja, hogy fia Liszkay László, pesti kir. törvényszéki volt joggyakornok, hosszasan tartott és kinos mellhajban Sz.-Udvarhelyt folyó évi október hó 17-én estéli fél 8 órakor 25 éves korában meghalt.

— **Necrolog.** Özvegy Katona István-né Gálfalvi Rozália, mint gondos és szerető lelkű gyámanya maga, ugy az édes aya özv. Weér Sándorné nevében szomorodott szívről jelenti az angylszelid, kedves és gyöngéd lelkű növendék leány: köröstarcsi Weér Kátának élte 15-ik évében néhány napig tartott rohamos toroklobban folyó 1876-ik év október 11-én d. u. 4. órakor Déesen történt gyászos kimultát!

KÖZGAZDASÁG.

A rajnai borkirály pinczegazdagsága.

Eddig mindig Metternich herczeg Johannisbergerje volt az, melyet legelső helyen említettek. A legutóbbi bécsi és párisi nemzetközi kiállítások óta sem Metternich hg., sem a Nassau hg. híres pinczészete az első, hanem egy magánemberé, t. i. a Wilhelmje, Hattenheimban. A Wiesbadenben közelebb tartott hirlapíró gyűlés végén sokan lerándultak onnan a Wilhelmje-féle pinczék megtekintésére. Mindenekelőtt nagy figyelem van fordítva a tisztaság és jó levegő fenntartására. A talaj mindenütt ezementírozott, a falak és mennyezetek gondosan vannak vakolva, a nagy épületek és raktárakból csatornák vezetvők ki, melyeken az öblítő viz kifolyhat, a hordók ászkafalazottak, szintén levegő-csatornákkal, a boltozatok élén, valamint az oldalfalakban levegőnyílások alkalmazvák, hogy a helyiségek szellőztetése tökéletes legyen. Valamennyi helyiség csövekkel és gép-szivattyukkal van összekötve, úgy hogy a pinczékben az épület bármely helyiségébe, és ezek közt a bor, ide-oda szállítható a nélkül, hogy a levegővel érintkezésbe jönné. Azerjesztő pincze előtt nagy előcsarnok van azért, hogy a pincze ajtai ne legyenek közvetlen érintkezésben a levegővel, miután csak is így tartítható fenn, mi földolag, az egyenletes hőmérséklet. Az erjesztő pincze 7 méter magas, felette ugy, mint a sziklapinczénél szokás, kert van sűrű bokrokkal, szintén azért, hogy a pinczét a külső hőmérséklet befolyásától óvja. Az

erjesztő pinczében 120,000 liter bor fér el. Az itt levő fűtő készülék szabályozza a hőmérsékletet. Szolid vas állványokon egymás felett két sor ászkokon vannak itt a hordók. Az erjesztésnél melegebb fokat igénylők felül. Van a pincze mellett egy óriási hordó, mely 64,000 rajnai palack tartalmával bir. Ebből a bor az alatt levő pinczében lévő 9600 liter tartalmu hordókba bocsátatik. Van egy külön erjesztő pincze, fűtő készülék nélkül. A rakpinczékben szintén mintegy 120,000 liter bora van hely. Itt vannak a Vilhelmje-cég kincsei, a hordókban lévő borok évszámok szerint 1811-től kezdve, a palackos pinczében pedig 1824-től. Hogy a jó hordó mily tartós, mutatja egy, mely 1824-től fogva állott érintetlen.

Erdélyi piacok árjegyzéke.

— **A n.-enyedi** piac árai oct. 12-ről 1876. Egy hectoliter Tisztabuza 7 frt] 50 kr, rozs 5 — frt kr, elegybuza 6 frt 50 kr, zab. 2 frt 60 kr, 56 kgr. széna 2 frt] 15 kr, alomszalma — frt 50 kr, zsupszalma — fr. 60 kr, egy köbméter fa 2 frt 35 kr. egy kgr. marhahús 36 kr, konyhaliszt 19 kr, rizs 32 kr. disznózsír — frt 96 kr, Bors 1 frt 12 kr, hagyma 7 — krajczár, fokhagyma 9 kr. Egy liter borsó 12 kr, lencse 15 kr, paszuly 7 kr, köles 21 krajczár, egy hectoliter burgonya 2 forint 75 krajczár.

— **Sz.-Régeni** piaci árak 1876. okt. 12-ről, egy hectoliter tisztabuza 6 frt 60 kr, rozs 4 frt] 25 kr, elegybuza 4 frt 40 kr, zab 1 frt 70 kr, 100 kilo széna köve 3 frt 10 kr, alomszalma 1 frt 20 kr. zsupszalma — frt 60 kr, egy köbméter fa nem uszatott 2 frt 10 kr, 1 kilogramm fagygyugyertya öntött 60 kr, marhahús 32 kr, konyhaliszt 10 kr, rizs 36 kr, 1 liter gyöngykása 21 kr, borsó 12 kr, lencse 16 kr, paszuly 6 kr, köles 17 kr, hectoliter burgonya 3 frt — kr, klgr. kőso 8 1/2, kr, disznózsír 1 frt 20 kr, bors 1 frt, hagyma 5 kr, fokhagyma 30 kr.

— **A sz.-ujvári** piaci árak 1876. okt. hó 12-ről. 1 hectoliter tisztabuza 9 frt —, kr, rozs 5 frt 60 kr, törökbuza 4 frt 20 kr, elegybuza 5 frt — kr, zab 2 frt 50 kr, árpa — frt — kr, 100 kilogramm széna köve frt — kr, kötetlen 3 frt — kr, alomszalma — frt 75 kr, zsupszalma — frt — kr, egy köbméter fa kemény 4 frt — kr, lágy — frt — kr, egy kilogram marhahús 30 kr, konyhaliszt 18 kr, rizs 36 kr, egy liter gyöngykása 21 kr, borsó kr, lencse — kr, paszuly kr, köles 15 kr, pohánka — kr, egy hectoliter burgonya 1 frt 80 kr, 1 kg. savanyu káposzta — kr, só 8 kr, disznózsír 1 frt 5 kr, Bors 1 frt 5 kr, hagyma 6 kr, fokhagyma 15 kr

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Bérlet 18-ik sz.

Kolozsvárt, szombaton october 21-én 1876.

Másodszor:

AZ UJ CZÉG.

Szinmű, 5 felvonásban. Irtá: Sardon Victor, fordította Náday Ferencz.

Kezdeté 7 órakor. Vége fél 10 után.

Napi árak: Közép páholy 5 frt. Alsópáholy 4 frt. Felső közép- vagy betűs páholy 3 frt 50 kr. Felső-páholy 3 frt. Emeleti erkélyülés 1 frt 50 kr. Földszinti támlásszék és alsó erkély 1 frt. Földszinti 1-ső rendű zártszék 1-6 sor 80 kr. Földszinti 2-od rendű zártszék 7-13 sor 70 kr. Földszinti állóhely 40 kr. Karzati számozott ülőhely 40 kr. Karzat 20 kr

Jegyek válthatók reggeli 9—12 óráig, d. u. 3 óráig estig a nemzeti színházi pénztárírodában.

Szinlapokra a téli idényre előfizethetni 1 f. o. é. de csak nyugta mellett a szinlaposztóknál és a színházi pénztárírodában

Távirati tudósítás a bécsi tőzsdéről

Oktober 19-én 5% Metaliques 61,40 frt Kamat — 5% Nemzeti kölcsön 64,80 frt. 1860 iki államkölcsön 10,775 Bankrészevények 8,12 Hitelrészevények 144,60 London 125,70 Ezüst 105,40 Cs. kir. arany 598. — — Napoleond'or 1007. 100 mark németértékű 61,80.

Urbéri kötvények: Magyarországai 71,25 Temesi 71,25 Erdélyi 71,25 Horvátországi 82. —

Felelős szerkesztő: Békésy Károly.

Beküldetett. Az emberi testi fogyasztások közt, melyek a körülményekhez képest igen veszélyesekké válhatnak, s gyermekeknek, valamint felnőtteknek gyakran előfordulnak, első sorban állnak az **altesti sérvek.** Ez ellen sok esetben rendkívül kedvező sikerrel alkalmazott, merőben ártalmatlan szerül ajánlatik **Sturzenegger Gotlieb sérvkénőse** Herisanban, Ap-penzell Kánton, Svájc.

bir. megb.

Hirdetmény.

Alóírt kir. közjegyző ezennel közhírré teszi, hogy helybeli volt bejegyzett kereskedő „Tamási Testvérek” cég csődtömegéhez tartozó bolti árucikkek és egyéb ingóságok elárverezése, a könyvbeli követelések és cséplőgépek kivételével, a kolozsvári tekintetes kir. törvényszéknek 9500. — 1876. sz. a. kelt végzéssel elrendeltetve, annak fogantatására határnapul

folyó évi novemb. hó 7-ik és következő napjai tüzetnek ki.

Miről venni szándékozik oly hozzáadással értesítetnek, hogy az árverezési feltételek, valamint az árverezés tárgyát képező ingóságokról felvett csődleltár alóírt királyi közjegyző irodájában (belső-szénutca 5 sz. a.) bármikor megtekinthetők.

Kolozsvárt, 1876. évi október 14-kén.

DORGÓ ALBERT, kir. közjegyző.

(438)

Altesti sérvben szenvedők

meglehető gyorsan találunk **Sturzenegger Gottlieb** (Herisan, Svájc) határozottan ártalmatlanul ható **sérvkezelőseben**, úgy altesti sérvet, valamint anyasétek ellen. Bizonyítványok és elismervények a használati útmutatóhoz csatolva. Kapható 3 ftr 20 kros csuporokban egyenesen Sturzenegger G. által, vagy a következő raktárakban.

Budapest: F. Pormegyi F. „Szent Mária” címzett gyógyszerárán; Temesvárt: Pecher J. „Mariabill” címzett gyógyszerárán.

Leteszünk

előleg gyanánt. Nekünk aztán csak az az ózszag lesz visszafizetendő kevés havirészetekben, a melyet ny módon kiadunk és a mely szerény hasznunkat képezi.

A kedvelt magyar díj: az 1864-ki, 1839-ki és 1860-ki sorsjegyeknek közlelő kisorolása alkalmából, melyek főnyereményei 150,000, 200,000, 250,000 és 300,000 forint voltak, s a melyek ezen, általunk most először alkalmazzott módod a sorsjegyzésére részletesítések által, mely **olcsóság, biztonság** és **kényelmesség** tekintetében minden eddig ajánlottat felülmúl.

Az első, legalább **öt forint** részlet fizetésekor, törvényesen bélyegzett „kormány” kap a fél, mely a letéteményezett sorsjegyzés **sorozatat** és számát, valamint a **letéti jegy számát** fogja tartalmazni.

Mihelyt a kevés havirészet nekünk vissza lesz fizetve, azonnal kiszolgáltatjuk a félnek az illető intézet **eredeti letéti jegyét**. E mód szerint számunk példaként egy bécsi sorsjegyet 95 ftr árfolyami értékű 102 ftr 50 krajczárjával, leteszünk az előleg képen 70 ftr, a nekünk csak 32 ftr 50 kr. fizetendő; míg a felvett 70 ftrnyi előleg, teljeseen vagy részletekben, tetszés szerint fizethető vissza, vagy időről időre meghosszabbítható.

Ily módon mindenki **saját sorsjegyre** olcsóbban játszik, mint valamely igényével, nem is tekintve, hogy becses tulajdonságot szerez egyúttal magának. Bővebb felvilágosítást nyújt mutatónyunk, melylyel ingyen szolgálok.

Kohn József és társa, banküzlet, Bécs, Kärntnerstrasse 45.

(421)

(5-12)

(434)

Eladó, vagy kiadó földbirtok.

A maros-bogáti határon Maros-Ludashoz, mintegy 1/2 órányi távolságban eső tagosított **260 hold földbirtok gazdasági épületekkel és cseléd házakkal** ellátva örök áron eladó — vagy **1877. április-hó 24-kétől kezdődőleg** haszonbérbe kiadó. Értekezhetni Szentpéter Antallal Tordán.

Eladó-ház.

Maros-Ludason a legjobb helyen fekvő **háztetel**, két bolt-helyiség, lakó szobák, konyha, gabonás, pinczével ellátva, előnyös feltételek mellett örök áron eladó. Értekezhetni Szentpéter Antallal Tordán.

ERDELYI MUZEUM EGYLETI KÖNYVKERESKEDŐ

STEIN JÁNOS

KOLOZSVÁRT

ajánlja a t. közönségnek gazdagon felszerelt

KÖNYV-, MŰ- és ZENEMŰKERESKEDÉSÉT.

Választékos raktára

kötött és kötetlen könyveknek a tudomány minden ágából.

AJÁNDEKOKNAK ALKALMAS DISZKIADÁSOK, ifjúsági iratok és képes könyvek.

AZ ÖSSZES MAGYAR REMEKIROK és a kiválóbb nemzetek remekírói diszes és jutányos kiadásokban.

IMA- és AJTATOSSÁGI KÖNYVEK egyszerű, úgy a legpompásabb diszkötésben.

MINDENNEMŰ ISKOLAI KÖNYVEK

egyetemek, gimnáziumok, polgári, elemi- és kereskedelmi tanodák és magánintézetek számára.

JELES ÉS LEGUJABB

ZENEMŰVEK

minden hangszerre a legnagyobb választékban.

Az olcsó és népszerű „EDITION PETERS” című zeneműgyűjteménynek teljes raktára.

ELŐFIZETÉSEK

minden folyóiratra és divatlapra elfogadtatnak.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEK

azonnal és a legnagyobb figyelemmel teljesítetnek.

KÖNYV- és ZENEMŰJEGYZÉKEK

INGYEN és BÉRMENTVE.

CSATATÉRKÉPEK

a keleti háboru szinteréről

25 krtól 1 frtig.

hozzá való zászlócskák (törökök, szerbek, montenegróiak s felkelők) tucetjé 10 kr. darabja 1 kr.

Harcztéri szolgálat

gyalog- és lovassági altisztek és altiszt-képző iskolák számára, a szolgálati szabályzat alapján.

Szerkeszté SZABÓ LAJOS, honvéd őrmester. 5 rajztáblával. Ára 50 kr.

(433)

(2-5)

Ifj. CSIKY JÓZSEF

újan nyitott

„Férfi divat és rövidárú”

kereskedése,

Kolozsvárt, főtéren 16 szám aatt.

Van szerencsém a n. érd. közönséggel tisztelőjesen tudatni, hogy a helybeli piacon 12 év óta folytott

Csipke-, pipere- és női-divat” kerekedésem

további kezelése mellett, ugyan csak helyt, főtéren pánia-ház alatt az „Aszlán”-féle bolt helyiségben, egy egészen új berendezett

„Férfi divat és rövidárú”

kereskedést nyitottam, s azt dúsán elláttam minden e szakmába vágó cikkekkel. Nevezetesen nagy választékban kaptok üzletben:

Férfi-kalapok, ingek, gallérok, kélzók, férfi ábbelik, glacee és posztó kesztyűk, nyakkendők, fehér és színes zsebkendők, duzer-ingek és nadrágok, plaidok, házi schlafröckök, fuszéltik, kamaszlók, esőernyők, sétatövek sat. ide tartozó czkek.

Midőn üzletemet a n. érd. közönség becses ptfogásába ajánlani bátorodom, megjegyezni kívánom, hogy a kereskedési pályán 12 évi önálló működésem alatt szerzett terjedelmes ismeretességem, s a kereskedelmi világ előtt előnyesen ismert nevem következtében, azon kedvező helyzeiben vagyok, hogy személyesen eszlőlt bevásárlásaimnál árúimat mind a legelső gyáraktól szerezhettem be, s így azok **kitűnő jószágáról** kezeskedem.

Vevőimmel szemben pedig legfőbb törekvésem da fog irányulni, hogy jutányos, előékeny és pontos szolgálattal, a közbizalmat megszerezni, s azt állandólag meg is tartani szentösök lehessek.

Számos látogatóért ead.

Kolozsvárt, 1876. október hó

mely isztelellet.

IFJ. CSIKY JÓZSEF,

Vidéki megrendelése et készséggel fogdok, s azokat gyorsan és pontosan eszközölöm.

(268)

(17-)

Erdélyi pincze-egylet Kolozsvárt,

bel-tordautca 5. szám

mint kereskedelmi részvény-társaság kitűnő borai,

eredeti árakban és legjobb minőségű,

alább felsorolt városokban s uraknál vannak bízományban.

Budapest: Testory Antal.

Bécs: F. C. Lészay, Fleischmarkt 12 im Hofe.

Brassó: Pott Testvérek.

Borszék: Áved & Kádbébo.

Baróth: Debitzky Mihály.

Debreczen: Gerébi Fülöp.

Fogarás: Papp István.

Gyulán: Ferenczi Alajos.

Gyergyó-Szent-Miklós: Czifra Ferenc és fia.

Hámburg: Testory Antal.

Hátszeg: Izzikutz Antal.

Kézdi-Vásárhel: Benkő Testvérek.

Lugos: Palkó Erolyné.

Miskolcz: Pastier Ferencz.

Nagy-Szeben: J. B. Misselbacher és fia.

Nagy-Várad: Jaky Antal.

Nagy-Enyed: Cimer József.

Szász-Rógen: Istich Samuel.

Székelv-Udvarhly: Veres Ferencz.

Sepsi-Szent-Gyrgy: Antalfy Lajos.

Szegesvárt: J. Misselbacher.

Temesvár: Bábnik Agoston.

STEIN JÁNOS

m. k. egyetemi könyvnyomdász Kolozsvárt,

ajánlja a kolozsvári ev. ref. főtanodának, általa már évtizedeken át kezelt

KÖNYV- és KÖNYOMDÁJÁT,

a melynek helyiségei a legutóbbi időben tetemesen megbővítve és a munka eszközei a kor igényeinek megfelelőleg, tökéletesítve és szaporítva vannak.

A használandó betűk a jelenleg divó legmodernebb minták szerint öntve, a **könyomdát** kitűnő metsző kezeli. A **nyomdai munkák** kiállításához szükségelt anyagok a legjobb és legolcsóbb forrásokból erednek.

PAPIR GYÁRI ÁRBAN SZÁMITTATIK.

Munkát minden időben, még éjjel is elvállal és a leggyorsabban s a legjutányosabban eszközöl.

A gépek elegendősége, valamint a munkaerők teljes száma teszi lehetővé, hogy minden

KÖNYV- és KÖNYOMDAI MUNKÁT

határozott időre, tisztán, ízléssel s oly olcsó árban képes előállítani, hogy e nemben bármely hazai nyomdával versenyezhet.

Mindennemű és nyelvű **könyvek**, bármiféle **rovatos ívek**, **körlevelek**, **árjegyzékek**, **számlák**, **nász**, **gyász** és **vigalmi jelentések**, **névjegyek**, **meghív-jegyek**, **tánczrendek**, **gyógyszertári-jelzetek**, **bor**, **rozsolis** és más **vignettek**, **újévi** és más **alkalmi üdvözlések**, **baromutlevelek**, **vásárczédulák**, **hirdetmények**, bárm nagyságú **falragaszok**, szóval minden e szakba vágó munkák **ízletes kiállítását** elvállalja.

Különösen a **kir. törvényszékek**, **megyel- s városi hatóságok** és a **községi előjáróságok** figyelmét bátor arra felhívni, hogy a **hivatali zükségletekre** megkívántató **nyomtatványok** gyors kiállítására s legolcsóbb árszámítására különös szult fektet.

Előleges költségvetéssel is készséggel szolgál, a gyakrabban előforduló s törvényszerű mintázatok birtokában lévén.

Az új „**polgári törvénykezési rendtartás**”-ban és a **Kolozsmegye gyalui egyesbirája** által a **községi előjáróságok** részére kiadott „**utasítás**”-ban előforduló **magyar** akár **román** szövegű nyomtatványokból — melyekből készletet tart — külön kis mennyiségben **konoz számra** is, jutányos árban szolgál. Az „**utasítás**”-ba előforduló mintáknál világosan kiteendő: **magyar** vagy **román** szövegű nyomtatvány szükséges-e?

1876.

Nyomatott Stein János m. k. egyetemi nyomdászán az ev. ref. tanoda betűivel Kolozsvárt.